

PREDKLADACIA SPRÁVA

Ministerstvo financií Slovenskej republiky predkladá návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „návrh zákona“).

Cieľom návrhu zákona je:

- znížiť administratívnu záťaž zjednodušením procesu registrácie pre oprávnených spotrebiteľov, ktorí sú už registrovaní ako platitelia dane,
- v nadväznosti na elektronizáciu komunikácie medzi jednotlivými subjektmi a správcom dane zrušiť povinnosť preukazovať sa povoleniami a osvedčeniami o registrácii,
- prispôbiť právnu úpravu zdieľania elektriny aktuálnym trendom v oblasti energetickej politiky,
- vypustiť osobitné ustanovenie pre stlačený zemný plyn § 39a, pretože súčasne platná smernica Rady 2003/96/ES o reštrukturalizácii právneho rámca spoločenstva pre zdaňovanie energetických výrobkov a elektriny v platnom znení nerozlišuje daňovú diferenciáciu pre stlačený zemný plyn (CNG) a skvapalnený zemný plyn (LNG). Predmetom dane by bol zemný plyn ako taký, a to bez ohľadu na to, či sa ako pohonná látka alebo palivo bude používať v stlačenej forme ako (CNG) alebo v skvapalnenej forme ako (LNG).

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. apríla 2025 okrem čl. I bodov 1 až 49, 51 a 52, čl. II bodu 3 a čl. III bodov 1 až 4, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. júla 2025.

Predpokladané vplyvy na rozpočet verejnej správy, podnikateľské prostredie a na informatizáciu spoločnosti sú vyjadrené v doložke vybraných vplyvov. Návrh zákona nemá vplyvy na rozpočty obcí a rozpočty vyšších územných celkov, nemá sociálne vplyvy, nemá vplyvy na životné prostredie, ani na služby verejnej správy pre občana a na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, avšak Ministerstvo financií Slovenskej republiky pristúpilo k opakovanému medzirezortnému pripomienkovému konaniu v súlade s čl. 14 ods. 7 legislatívnych pravidiel vlády Slovenskej republiky. Dôvodom boli zásadné zmeny v návrhu zákona oproti zneniu, ktoré bolo predmetom medzirezortného pripomienkového konania.

Návrh zákona sa predkladá s rozpormi uvedenými vo vyhlásení Ministerstva financií Slovenskej republiky.

Predkladaný návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi a inými právnymi predpismi, s nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, medzinárodnými zmluvami a dokumentmi, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj v súlade s právom Európskej únie.

Návrh zákona nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Vyhlásenie
Ministerstva financií Slovenskej republiky

Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 609/2007 Z. z. o spotrebnej dani z elektriny, uhlia a zemného plynu a o zmene a doplnení zákona č. 98/2004 Z. z. o spotrebnej dani z minerálneho oleja v znení neskorších predpisov, bol predmetom medzirezortného pripomínkového konania prostredníctvom portálu Slov-Lex LP/2024/618. Vyhodnotenie medzirezortného pripomínkového konania je priložené v samostanej prílohe.

Hromadná pripomienka verejnosti a pripomienky Asociácia priemyselných zväzov a dopravy zahŕňajú tieto požiadavky:

- vypustiť oslobodenie od spotrebnej dane pre výrobu tepla z uhlia a zemného plynu, ako aj oslobodenie týchto energetických výrobkov, ak sú použité ako palivo v domácnostiach,
- znížiť dotácie pre palivá fosílného pôvodu, pričom súčasné plošné formy pomoci nepovažujú za efektívne; navrhujú zamerať sa na adresnú formu pomoci,
- poukazujú na skutočnosť, že zachovanie oslobodenia od spotrebnej dane zo zemného plynu a uhlia nemotivuje domácnosti k prechodu na ekologickejšie spôsoby vykurovania, a to ani napriek existujúcim štátnym podporným programom (napr. Zelená domácnostiam, Zelená solidarita, Obnov dom, Modernizačný fond),
- požadujú širšiu odbornú diskusiu na úrovni dotknutých rezortov (Ministerstvo financií SR, Ministerstvo životného prostredia SR, Ministerstvo hospodárstva SR a Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR) s cieľom zosúladenia daňovej politiky so systémom podpory a zabezpečenia ich vzájomného prelínania.

Klub 500 a Republiková únia zamestnávateľov zahŕňajú tieto požiadavky:

- požadujú oslobodenie pre biogénnu látku (biodiesel a biopalivo) určenú na použitie ako pohonná látka v doprave a biogénnu látku (kód KN 2710 19 42) so 100 % obsahom uhlíka na biologickej báze a je určená na použitie ako pohonná látka v doprave (ide o HVO – jedna čerpacia stanica v SR),
- namietajú uplatňovanie rovnakých sadzieb dane na biopalivá ako na palivá fosílného pôvodu,
- namietajú nesúlad zdaňovania bioplalív s plnením ambiciózných cieľov v oblasti obnoviteľných zdrojov energie v doprave, znižovaním emisií skleníkových plynov v doprave a ani so stratégiou zvyšovania energetickej bezpečnosti,
- zníženie spotrebnej dane z biopaliva by stimulovalo využívanie vyšších objemov aktuálne dostupných biopalív, pričom investičné náklady na obmenu vozového parku budú zanedbateľné v porovnaní s rozvojom iných foriem alternatívneho pohonu (autobusy s pohonom na vodík, elektrinu, CNG),
- návrh na zavedenie daňového stimulu pre 100% biodiesel (B100) je jedným z opatrení aktualizovaného integrovaného národného energetického a klimatického plánu na roky 2021 - 2030, s názvom prevádzková podpora pre rozvoj nízkoemisnej verejnej osobnej dopravy.

Pripomienky sú nad rámec legislatívneho zámeru predkladateľa návrhu zákona. V súčasnosti využíva uhlie na vykurovanie približne 2 % domácností, pričom ide prevažne o skupiny obyvateľstva s najnižšími príjmami. Zemný plyn na vykurovanie používa približne 38

% domácností. Zrušenie oslobodenia uhlia a zemného plynu od spotrebnej dane by predstavovalo výrazné negatívne finančné dopady pre domácnosti.

Pripomienky týkajúce sa HVO a B100 sú tiež nad rámec legislatívneho zámeru predkladateľa návrhu zákona. Navrhované oslobodenie predstavuje formu štátnej pomoci, ktorej zavedenie je podmienené úspešným ukončením notifikačného procesu v súlade s pravidlami Európskej únie. Z uvedeného dôvodu nie je možné predmetnej pripomienke vyhovieť.

Zásadné pripomienky boli prerokované na rozporovom konaní, ktoré sa uskutočnilo dňa 16. decembra 2024. Napriek prebiehajúcej diskusii sa rozpor nepodarilo odstrániť, keďže predkladatelia pripomienok na svojich návrhoch naďalej trvali. Ministerstvo financií SR však deklaruje otvorenosť k požadovanej diskusii so zainteresovanými stranami s cieľom hľadať efektívne a systémové riešenie.